

**SZEGEDI
ÜNNEPI
HETEK
1974**

Turandot. Előadás a Dóm téren, ma, hétfőn este 8 órakor.

Táncra, muzsikára. Az Állami Népi Együttes vendégjátéka a Dóm téren, kedden este 8 órakor.

XV. Szegedi Nyári Tárlat a Móra Ferenc Múzeum képtárában, szeptember 16-ig.

Fotóklubok X. Szegedi Szalonja. Fotókiállítás a Bartók Béla Művelődési Központban, augusztus 20-ig.

A tápai gyékényszövés. Kiállítás a tápai művelődési házban, augusztus 24-ig.

Kokas Ignác festőművész

kiállítása a November 7. Művelődési Központban, szeptember 1-ig.

Mészáros Dezső szobrászművész szabadtéri szoborkiállítása a Móra-parkban, augusztus 20-ig.

Melocco Miklós szobrászművész kiállítása a Közművelődési Palota kupolájában, augusztus 20-ig.

Móra Ferenc-emlékkiállítás a Somogyi-könyvtár olvasótermében, augusztus 20-ig.

Szeged környéki népelet, tékák, ládák, szórhímezések. Néprajzi kiállítás a Bartók

Béla Művelődési Központban, augusztus 20-ig.

A szegedi fűszerpaprika története. Kiállítás a Mórca Zsigmond Művelődési Házban, szeptember 10-ig.

Nemzetközi salakmotorverseny a SZEOL-stadionban, ma délután 4 órától.

Kajak-kenu országos verseny a Tiszán ma délután 4 órától, és kedden délelőtt 9 órától.

A Falusi Spartakiád országos döntője. Megnyitó a Vasutas-stadionban, ma délelőtt 9 órakor. Versenyek ma és kedden délelőtt.

Hétfőn kezdődik Budapesten a közgazdász világkongresszus

A Nemzetközi Közgazdasági Társaság IV. világkongresszusát augusztus 19. és 24. között Budapesten tartja. Minden várankozást meghaladón a kongresszusra 74 országból több mint 1600 közgazdász jelentette be részvételét, hazánkat 230 szakember képviseli. A Szovjetunióból mintegy 250 közgazdász érkezett, a többi szocialista országból pedig 340. Az Egyesült Államokból 86, az NSZK-ból 115, Japánból 12, Ausztráliából 23 szakember jött el a világtalálkozóra, s folytat dr. Szita Jánossal, a fejlődő országok közgazdászai is. A világkongresszusokat Titkárságának vezetőjével hazánk és az UNIDO együttműködésével fesszornak, a társaság lekö-

sznő elnökének ünnepélyes megnyitója után az első plenáris ülésre kerül sor, amely az integráció típusaival foglalkozik. A kongresszus második plenáris ülését délután tartja, amelyen azt vizsgálják, hogy van-e az integrált területnek optimális nagysága. I. H. Abdel-Rahman, az ENSZ iparfejlesztési szervezetének főigazgatója a IV. világkongresszus megnyitására vasárnap Budapestre érkezett. Itt-tartózkodott el a világtalálkozóra, s folytat dr. Szita Jánossal, a fejlődő országok közgazdászai is. A világkongresszusokat Titkárságának vezetőjével hazánk és az UNIDO együttműködésével fesszornak, a társaság lekö-

Holnap véget érnek az ünnepi hetek

Kialakult a fesztivál állandó közönsége

Papp Gyula nyilatkozata a Játékok idei sikeréről és jövő évi terveiről

Holnap, kedden este utoljára csendülnek föl a fanfárok a Dóm téren. Befejeződnek a Szegedi Ünnepi Hetek is, melyek gazdag műsoraikkal, jó másfél hónapon keresztül tartották a hazai érdeklődés középpontjában Szegedet. Tegnap délelőtt Papp Gyula, a városi tanács elnökhelyettese, a fesztivál intéző bizottságának elnöke sajtótájékoztatót nyilatkozott a nyárevad legfontosabb eredményeiről, tapasztalatairól.

— Sikeresnek mondhatjuk az idei ünnepi heteket, a város felkészült, hogy hagyományos rendezvénysorozattal országos igényeknek feleljen meg. A közel száz rendezvényről 400–450 ezer látogatót jelentettek, első-sorban magyarokat, kevesebb külföldit. Pillanatnyilag ez a város teherbíró képessége, az idegenforgalom teljes kapacitása. A szegediek vendégszeretettel fogadták az ideérkezőket, nem rajtuk múlott, hogy a lehetőségeik közül idén hiányzott például a strand, melyről a jövőben semmiképpen sem szeretnénk lemondani. Az ünnepi hetek — különös szenzációk nélkül is — azzal a legfontosabb eredménnyel zárhatók, hogy a fesztivál közönsége állandósult; garanciát ígérve az elkövetkezendő évekre is. Terveinket sikeresen valósítottuk meg: rendezvényeink iránt a várt-nál is nagyobb kereslet mutatkozott.

A szabadtéri játékok

— A Játékok nem tartogattak meglepetéseket, mégis ideai előadásait elképzeléseniken felüli érdeklődés kísérte. A tavalyinál kevesebb előadást több néző látta, jó 75 ezer, így természetesen az egy előadásra jutó látogatók száma az utóbbi évek átlaga fölött van.

— Másodszor szerepelt teljes társulattal Szegeden a Budapesti Nemzeti Színház. Vörösmarty történelmi drámáját a Czillei és a Hunyadiakat Marton Endre — a tavalyi Mózeshoz hasonlóan — sajátosan szegedi, dóm-színpadi arculatával tervezte meg. A budapestiek előadását itt láthatták a közönség kétszázadszor — mégis először, hiszen eltért a budapesti közínházitól. A kritikai vélemények megosztottak; mi színvonalas, jó produkcióként tartjuk számon, sikere tovább erősít bennünket meggyőződésünkben, hogy a szabadtéri színpadon rendszeresen járassunk prózát. Kacsóh János vitéze — a tavaly jól összeszokott együttesrel — ismét csak nem 25 ezer nézőnek nyújtott magas szintű szórakozást. Az évad egyik nagy meglepetése volt a minszki balett vendégszereplése — Csajkovszkij klasszikus remekével — A hatnyak tavá-

val. A meglepetés mindenekelőtt abban volt, hogy a két előadásra elővételeben keltek el a jegyek.

— Legkiemelkedőbb zenei eseménynek a Turandot bemutatását szántuk. Mint ismeretes, a művet először 1938-ban játszották a dóm-színpadon, majd a felújított játékoknak is egyik legszebb előadása volt 1965-ben. Sajnos, idén nehezen sikerült megszervezni a nemzetközi társulatot, több lemondás után alakult ki a végleges szereposztás. A bemutatkozó színvonalával mégis elégedettek lehetünk. Szinetár Miklós rendezőnek és Vaszy Viktor karmesternek sikerült megismételni az 1965-ös előadások főmorségét, feszültségét. Meglepi viszont, hogy a mű iránti érdeklődés elmaradt a várakozástól. Az énekesek közül Delfina Ambroziaiot és Gregor Józsefet dicsérhetjük maradéktalanul. Az évadot az Állami Népi Együttes Táncra, muzsikára című új műsora zárja, mely a népművészet eredeti nyelvén szól a nézőkhöz, mintegy 18 ezer főnyi közönségnek szerezve felejthetetlen estéket.

A kiegészítő rendezvények

Az idén is méltó társai voltak a Dóm téri előadásoknak a kiegészítő rendezvények. Mindinkább kinővik a nevükben viselt kiegészítő jelző kereteit. Különösen a kiállítások változatoságát, közelebbi, a képzőművészeti bemutatók sokféleségét dicsérhetjük. Valóságos képzőművészeti fesztiválról beszélhetünk már Szegeden, az ünnepi hetek új, jellegzetes arculatáról. Bizonyosága ennek a 11 egyéni és kollektív tárlat. A nyári tárlat országos jellegűvel, ha nem is adta a magyar képzőművészet életteljes kerestmetszetét, de alkalmasított adott képzőművészeti életünk helyzetének felmérésére. Az egyéni kiállításokban a bátor kísérletező kedv, az újat keresés szándéka tetszett. Melocco Miklós, Mészáros Dezső, Kokas Ignác, Kátai Mihály bemutatkozása, egyszerre, olyan teljesítmény, amelyre a város ritkán vállalkozik.

— Az ipari vásár régi céljait követte: megteremteni az ipart, a kereskedelem és a fogyasztók nyári találkozó-

ját, szolgálni a negyedik öt-éves terv ipari és mezőgazdasági célkitűzéseit, fórumot teremteni a határmenti árucserre-kapcsolatok bővítésére. Ugyanakkor alkalmat adott üzletkötésekre, közvéleménykutatásra — mindezt megváltozott külsővel, megnőtt alapterületen. Kétszázhatvanhat kiállító vállalat szerepelt: hazánk 19 megyéből 17 jelentkezett (Szegedről, illetve Csongrád megyéből 65), 47 cég képviselte a jugoszláv ipart, egy az olaszt — vagyis a vásár ténye is reprezentálja az ünnepi hetek nemzetközi jellegét.

Új szint jelentettek a kiállítások sorozatában a Mihályteleken rendezett paprikatörténeti és a Tápén bemutatott gyékénys kiállítások, valamint a szegedi köolaj- és földgázkutatók eredményeit fölmutató múzeumi anyag.

— Különösen gazdagnak mondható a nyári tudományos programja, mely tulajdonképpen a város egyetemi, tudományos életének jelentőségét érzékelteti. A pedagógiai nyári egyetemre közel 400 hallgató jelentkezett — a 270 közművelődésben dolgozó pedig tömeges részvételével keltett figyelmet a művelődésselmeleti nyári egyetemen. A teljesség igénye nélkül fallóva a programokban, vállalatok kezdeményező kedvének, aktivitásának, melyek különösen a Szegedhez csatlakozott községek művelődési otthonainak programjaiban kamatoztak. Az ünnepi hetek nemzetközi jellegét ma már nem kell fölfedezni, hiszen a nézők mellett számos külföldi közreműködő is szerepelt, a különböző programokban, szabadtéri játékoktól a sportversenyekig.

— Hiányzott most az ünnepi hetekről a szakszervezeti néptáncfesztivál, helyét a hazai együttesek minősítő versenyei és az újszegedi néptáncbemutató foglalta el. A SZOT már jelentős lépéseket tett a jövő évi fesztivál és gálaest előkészítésére. A kiállítások mellett az ünnepi hetek jeles eseményei közé számítottak az orgonahangversenyek és a Muzsikáló udvar koncertjei. A sportversenyeket 50–55 ezer néző látta. Nagyon örültünk az intézmények, vállalatok kezdeményező kedvének, aktivitásának, melyek különösen a Szegedhez csatlakozott községek művelődési otthonainak programjaiban kamatoztak. Az ünnepi hetek nemzetközi jellegét ma már nem kell fölfedezni, hiszen a nézők mellett számos külföldi közreműködő is szerepelt, a különböző programokban, szabadtéri játékoktól a sportversenyekig.

Vendégforgalom

— Végső adatokkal még nem rendelkezünk. Csupán az idegenforgalmi hivatal tá-

jékoztatójából említenék néhány adatot, melyek összessége arra enged következtetni, hogy vendégforgalmi rekordra számíthatunk. A tavalyihoz képest huszonöt százalékkal nőtt a turista-, 22 százalékkal a fizetővendég- és 149 százalékkal a kempingforgalom. Százhárom városnéző csoportot vezettek, 12 különvonat, 200 különbusz érkezett Szegedre, és megszámlálhatatlan egyéni turista. Vendégeink ellátása alapján véve megfelelőnek mondható.

Jövő évi tervek

— A szabadtéri játékokat 1975-ben július 19. és augusztus 20. között rendezzük. A szabadtéri igazgatósága arra törekszik, hogy a jövő évi programot felszabadulásunk 30. évfordulójának jegyében szervezze meg. Előreláthatóan Erkel Bánk bánjával nyitunk. Idősebbnek látszik Kodály Háy Jánosának műsora tűzése, s elképzeléseinkbe kitűnően illeszkedik a szakszervezeti együttesek nemzetközi fesztiváljának gálaestje. A program további része még nem végleges. Szó van a szófiai opera vendégjátékáról, melyről csak az őszi tárgyalások után mondhatunk bizonyosat.

Nikolényi István

Parasztok

Wladyslaw Reymont Nobel-díjas regénye, amelyből a Parasztok című tévéfilm készült, korántsem egyszerűen a Boryna-család története. Hanem hatalmas tabló, általános érvényű kép a lengyel falu világáról — bár a színhely mindvégig ugyanaz a helység, Lipce; a paraszti mentalitás lélektani mélységű, drámai töltésű elemzése — bár a főszereplők kevesen vannak s jellemük nem változik, nem „fejlődik” a regényfolyam befejezéséig.

Jan Rybkowski, a lengyel filmművészet egyik jelentős egyénisége „ültette át” Reymont hőmpölygő epikáját képernyőre. Ezúttal valóban áttöltetésről van szó, hiszen a rendező csak a legszükségesebb változtatásokat hajtott végre, s tartalmát, hangulatát, művészi céljait tekintve a regényhez hű filmet készített. Ideális helyszíneken — reymonti tájban, a népi építészet remekei között — forgattak, és a számtalan régi szokás, hagyomány, népművészeti alkotás sokszor kimerítően részletes bemutatásával, a két láttunk a sorozat filmjeiben, közülük Boryna és Jagna szerepében Wladyslaw Hancza és Emilia Krakorhú atmoszférát teremteni. Ami még teljes és hang-

súlyos a filmben: a falu szociális, társadalmi megosztottságának ábrázolása. A falu férfiai, asszonyai a tévéalkotásban is jól megkülönböztethető típusok, mindazonáltal a jellemábrázolás árnyaltságát, a szereplők viselkedésének, tetteinek azt a bonyolult lélektani megalapozottságát, amely Reymont regényét a világ-irodalom legnagyobbjai kötelezte — bár a főszereplők kevesen vannak s jellemük nem változik, nem „fejlődik” a regényfolyam befejezéséig.

S. E.

Meghalt Rábai Miklós

Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy Rábai Miklós koreográfus, Kossuth-díjas, érdemes művész, a Magyar Állami Népi Együttes igazgatója, a Magyar Táncművészek Szövetségének elnöke 53 éves korában, hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt. Halálával súlyos veszteség érte kulturális életünket, a magyar néptáncművészetet. Temetéséről később intézkednek.

KULTURÁLIS MINISZTERIUM,
MAGYAR ÁLLAMI NÉPI EGYÜTTES,
MAGYAR TÁNCMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE.

A szegedi tudományegyetemen biológia-kémia szakon szerzett tanári oklevelet, majd 1945-től 1948-ig Békéscsabán volt gimnáziumi tanár, itt lett a balassi tánc-együttes vezetője. 1948-tól 1952-ig a Testnevelési Főiskola tánc-főtanszakának, 1949-től 1953-ig a budapesti Színház- és Filmművészeti Főiskolának is tanára volt. 1950-ben koreográfusként kapcsolódott be az Állami Népi Együttes munkájába, amely azóta elválaszthatatlan lett nevétől. Főrendezője, majd

va-kimondatlanul sokat aggodtak érte, tudták, milyen súlyos beteg. Halála a táncművészet pótolhatatlan vesztesége.